

Aarhus d. 31/05 2012

Kære Miljøudvalg,

Indsatsen for biodiversiteten i skovene er helt utilstrækkelig! De faglige konklusioner i de Økonomiske Vismænds rapport er helt entydige - en indsats for de danske skove er den vigtigste og mest omkostnings-effektive indsats i bestræbelserne for at nå målet om at bremse tabet af biodiversitet senest i 2020.

I statsskovene ligger løsningerne lige for, idet rentabiliteten af skovdriften er ringe og arealanvendelsen er til fri politisk disposition. Midlet til sikring af biodiversitet hedder urørt skov. Gældende produktionshensyn og kompromisser forringer skovenes biodiversitet.

I en urørt skov kommer træernes fulde livscyklus til sin ret fra spirer til det stille forfald over århundreder. Netop træernes forfald er selve livsgrundlaget for en stor del af de danske rødlistede arter, men i dag er gamle, døende og døde træer alt for få i landets skove.

Verdens Skove har 25.5.2012 modtaget svar fra ministeren på en henvendelse om forvaltningen af skovene i den kommende nationalpark i Nordsjælland. Baggrunden for vores henvendelse var, at man i det lokale skovdistrikt under dække af den såkaldte naturnære skovdrift har fældet nogle af rigets ældste egetræer.

Svaret fra ministeren finder vi foruroligende, da det negligerer at livsbetingelserne for biodiversiteten i landets kommende nationalpark forringes og, viste det sig, forvaltes uden en gældende driftsplan. Vismændenes anbefaling af urørt skov i kontrast til fældningen af 245 år gamle træer belyser klart den indbyggede konflikt i Naturstyrelsens formål – man kan ikke både være en profitabel tømmerproducent og en sand naturstyrelse, der vogter den danske biodiversitet.

Fældninger resulterer i et biodiversitetstab

Ministeren begrundede fældningerne af de 245 år gamle egetræer med, at bevoksningen var blevet for tæt og det var af hensyn til "andre egetræers fortsatte trivsel og sundhed". Ordvalget "trivsel og sundhed" er desværre symptomatisk for den langt større interesse for produktion end for biodiversitet, der stadig præger statens skovforvaltning.

For det første er det et stort biodiversitetstab at fælde 245 år gamle egetræer, selv hvis nogle få af dem i teorien skulle være ved at dø af konkurrence fra nabo-egene. Store, skrantende eller døende egetræer er nemlig lige netop, hvad der giver mangfoldighed af insekter, svampe, laver og redehuller.

For det andet var egeskoven *ikke* blevet så tæt, at nogle af træerne var ved at dø af konkurrence. Gamle træer vokser ikke ret meget, og der var rigeligt plads til, at de kunne leve videre, indtil deres naturlige død om mange, mange hundrede år. For adskillige år siden blev de nåltræer, som voksede mellem egene, nemlig fjernet.

Alle egene burde af begge årsager have fået lov til at leve videre af hensyn til skovens biologiske mangfoldighed. En mangfoldighed, som skiftende danske regeringer har kæmpet for i internationale fora – men ikke formået i passende omfang at adressere herhjemme.

Flådeegne fældes fortsat

I brevet fra ministeren står: "Naturstyrelsen gør desuden en målrettet indsats for at bevare alle såkaldte flådeegbevoksninger". Dette er ikke korrekt. Skovrider Jens Bjerregaard Christensen siger tværtimod, at flådeegene undergår "en løbende, svag fældning" (jvf. Frederiksborg Amtsavis 9. maj 2012).

Enhver fældning af gamle økologiske nøgletræer, det har taget omkring 200 år eller 8 menneskegenerationer at fremdrive, er uacceptabel i en kommende nationalpark, hvor disse træer bør totalfredes i resten af deres levetid, der strækker sig over yderligere cirka 30-40 menneskegenerationer. Set i det lange perspektiv svarer dét, en skovrider ser som "en løbende, svag fældning" til en kvik udryddelse af dét, der skulle have været kommende generationers biodiversitet. Høst af træerne i de kommende år og før de bliver biologisk værdifulde er et generelt problem som hverken konventionel eller naturnær skovdrift kan overvinde, og som taler for urørt skov.

At skovrideren henholder sig til en politik for flådeegene, der blev formuleret for 33 år siden, i stedet for en kurant driftsplan, viser, at forvaltningen er helt ude af trit med tidens krav, at sikre biodiversitet og naturoplevelser. Men endnu værre bliver det, når man nærlæser det brev, der indeholder den pågældende politik. Der står "Bevoksningerne tilstræbes opretholdt som sluttede egebevoksninger, således at det umiddelbare præg af egeskov bevares" og "...de mest værdifulde træer fjernes inden der sker nogen værdiforringelse". Politikken for flådeegene tilsiger altså, at alle de gamle træer gradvist fjernes for økonomisk vinding, bare man bevarer området som egeskov gennem nyplantning! Dét skovfolket kalder værdiforringelse, er præcist dét, der giver biodiversitet. Lige så vigtigt er, at politikken kun gælder udpegede flådeegbevoksninger, hvilket vil sige alle andre gamle ege kan fældes når som helst!

I brevet om flådegepolitikken står også "Der vil ved de følgende planrevisioner ske en genvurdering af bevoksningerne". Hvorfor forvaltes der så efter et brev, der blev skrevet i Anker Jørgensens regeringstid?

Veteranbøge fældes

Mens vi i Verdens Skove ventede på ministerens svar, konstaterede vi, at der i Sonnerup Skov ved Arresøen inden for de seneste år er blevet fældet bøge plantet i 1809, selvom det oplyses i brevet til Verdens Skove, at 200 år gamle bøge er fredede. Endnu et eksempel på, at skovdistriktet spiller mod såvel denne som den tidligere regerings intentioner om at bevare biodiversiteten i skoven. Vi er vel ikke så fattige her i landet, at 200 årige veteranbøge skal fældes af hensyn til parketgulve og sankebrænde?

Driftsplan mangler

Til miljøudvalgets information kan vi oplyse, at skovadministration ikke lever op til de krav, der helt naturligt må forventes, nemlig at der ligger en driftsplan for skovens drift. Ved henvendelse til enheden i Nordsjælland fik at vide, at planerne ikke findes i en elektronisk udgave og derfor ikke kunne e-mailles. Det er en besked vi også har fået fra et andet distrikt. Da vores udsendte frivillige mødte op på distriktets kontor viste det sig, at udsagnet dækkede over, at driftsplanen for størstedelen af skovens drift var udløbet i 2006!

Kan det forsvares, at der for en statsejet skov ikke ligger et klart og entydigt plangrundlag for skovens drift og dens bevarelse af naturens mangfoldighed?

I Nordsjælland bedrives der nu hugst af statsarealer på 232 kvadratkilometer uden en samlet plan. Driften sker efter en række udløbne driftsplaner, naturpolitikker og strategier, der på trods af brugen af mange plusord ikke beskytter naturens mangfoldighed.

Der tages heller ikke hensyn til, at de pågældende skove skal indgå i en nationalpark, der *de facto* kunne have været etableret for 8 år siden på statens arealer, hvis blot Naturstyrelsen og I politikere havde haft viljen. De forældede driftsplaner opfylder måske distriktets primære ønske om at levere et positivt økonomisk resultat, men leverer i utilstrækkelig grad biodiversitet og naturoplevelser. Havde man iværksat en ny driftsplan og udformet denne under den forudsætning, at der skal være en nationalpark på statens arealer, kunne man ikke blot have fået mere biodiversitet men også bedre naturoplevelser. Man kunne også, med fældning af eksotiske beplantninger og udtyndning af ensartede beplantninger af hjemmehørende træer, havde fået et fornuftigt økonomisk udbytte, som fastslået i rapporten "Biodiversitet i Danmark: En analyse af indsats og omkostninger".

Konsekvensen af den nuværende *ad hoc* forvaltning er blandt andet, at veteranbøge og flådege fældes, at den rødryggede tornskades ynglepladser forsvinder, når dens ynglepladser flises for at få grøn energi, og at anden biodiversitet forsvinder for kortsigtet økonomisk vinding.

Værn om biodiversiteten

Vi har dykket ned i forvaltningen af de Nordsjællandske skove, og vi håber ikke at denne praksis er reglen nærmere end undtagelsen. Det frygtes at principperne om naturnær skovdrift fortsat vil være et bekvemt dække for fældninger af skovenes ældste træer. Derfor bør denne ordning underkastes en ekstern revision. Verdens Skove opfordrer miljøudvalget til, sammen med ministeren, at gennemtænke hele nationalparkprocessen og skovpolitikken for Nordsjælland.

Vi ser gerne at der arbejdes for hurtigst muligt for at gennemføre en administrativ totalfredning af alle træer over 160 år i Nordsjællands statsskove. Der er tale om træer ældre end den normale omdriftsalder, hvorfor fredningen vil have ringe økonomisk betydning, men er vigtig for at sikre økologiske nøgletræer nu og for kommende generationer. Derefter bør der arbejdes for at udlægge alle statens skove i Nordsjælland til urørt skov. Dermed vil I sikre en meget vigtig og stor andel af Danmarks biodiversitet, og staten vil vise et godt eksempel ved at gå foran i etableringen af en ægte IUCN kategori 2 nationalpark¹ i Nordsjælland på sine egne arealer. Sker dette går vi et stort skridt videre i bestræbelserne på at opnå de meget krævende EU 2020 mål for en forbedret biodiversitet, som Danmark har tilsluttet sig.

Venlig hilsen

Kristian Jørgensen
Verdens Skoves arbejdsgruppe for dansk natur

Mail: kj@verdensskove.org
Tlf: 51252319

---

¹ IUCN Guidelines for Protected Area Management Categories:
CATEGORY II National Park: protected area managed mainly for ecosystem protection and recreation

Definition: Natural area of land and/or sea, designated to (a) protect the ecological integrity of one or more ecosystems for present and future generations, (b) exclude exploitation or occupation inimical to the purposes of designation of the area and (c) provide a foundation for spiritual, scientific, educational, recreational and visitor opportunities, all of which must be environmentally and culturally compatible.